

PUNJABI

(ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 2022)

Code No - 004

Class IX

ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਸਮਾਂ — ਟਰਮ I (90 ਮਿੰਟ)
ਟਰਮ II (2 ਘੰਟੇ)

ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪਰੀਖਿਆ - ਟਰਮ I (40 ਅੰਕ)

80 ਅੰਕ

ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ - ਟਰਮ II (40 ਅੰਕ)

ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ - ਟਰਮ I (10 ਅੰਕ)

ਟਰਮ II (10 ਅੰਕ)

20 ਅੰਕ

ਕੁੱਲ - 100 ਅੰਕ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ-ਕਵਿਤਾ, ਨਾਟਕ, ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ ਤਾਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਣ। ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ।

1. ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ

(Written Exam - 40+40=80)

ਇਕਾਈ / ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਖੇਤਰ	ਟਰਮ I ਅੰਕ	ਟਰਮ II ਅੰਕ	ਪ੍ਰੀਤੀਅਤ
ਭਾਸ਼ਾ			
(ੳ) ਅਡਵਾਂਸ ਪੜ੍ਹਨ-ਕੌਸ਼ਲ	15		15
(ਅ) ਵਿਆਕਰਨ	12	8	35
(ੲ) ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਿਖਣ-ਕੌਸ਼ਲ	—	15	35
ਸਾਹਿਤ (ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ)	13	17	65

2. ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ

(Internal Assessment - 10+10=20)

ਕਿਰਿਆਤਮਿਕ ਕੰਮ				
(Activity/Assignment)	10		10	30

ਟਰਮ I ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਅੰਕ-ਵੰਡ (ਨਵੰਬਰ-ਦਸੰਬਰ 2021)

ਕੁੱਲ ਅੰਕ 40

I. ਪੜ੍ਹਨ-ਕੌਸ਼ਲ (Reading Skill) 15

1. ਦੋ ਅਣਡਿੱਠੇ ਪੈਰੇ (ਵਾਰਤਕ) 150-200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ (5+5 ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ) 10
2. ਅਣਡਿੱਠੀ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ (ਪੰਜ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ) 5

II. ਵਿਆਕਰਨ (Grammar) (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ) 12

1. ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ) 1X4=4
2. ਲਿੰਗ (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ) 1X4=4
3. ਸ਼ਬਦ ਸ਼ੁੱਧੀ (ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ) 1X4=4

III. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ (Text Books based multiple choice questions) 13

ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

- (ੳ) ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ 1X4=4
- (ਅ) ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚੋਂ 1X4=4
- (ੲ) ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚੋਂ 1X5=5

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ : 9 (ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ)

(ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ - ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ)

ਕਾਵਿ-ਰਚਨਾਵਾਂ— 1. ਸਮਾਂ (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ)

2. ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ (ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ)

ਵਾਰਤਕ — 1. ਵਹਿਮੀ ਤਾਇਆ (ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ)

2. ਮੁੜ ਵੇਖਿਆ ਪਿੰਡ (ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ)

2. ਵੰਨਗੀ 9 (ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ)

(ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ - ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ)

ਕਹਾਣੀ - ਜਨਮ-ਦਿਨ (ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ)

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ : 1. ਸਾਹਿਤ ਮਾਲਾ 9 (ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ)

2. ਵੰਨਗੀ 9 (ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ)

ਨੋਟ - 1. ਸਾਹਿਤ ਮਾਲਾ 9, 2. ਵੰਨਗੀ 9 ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ) ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਬੋਰਡ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ : www.pseb.ac.in 'ਤੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

ਟਰਮ II ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਅੰਕ-ਵੰਡ (ਮਾਰਚ-ਅਪ੍ਰੈਲ 2022)

ਕੁੱਲ ਅੰਕ 40

I. ਵਿਆਕਰਨ (Grammar)

8

1. ਵਿਸਮਿਕ (ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ) 1X4=4
2. ਮੁਹਾਵਰੇ (ਓ ਤੋਂ ਹ ਤੱਕ) (ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਕੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ, ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ) 1X4=4

II. ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਿਖਣ-ਕੌਸ਼ਲ (Writing Skill)

15

1. ਲੇਖ-ਰਚਨਾ (ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇ) 200 ਸ਼ਬਦ 8
(ਤਿੰਨ ਲੇਖ ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ—ਨੁਕਤਿਆਂ ਸਹਿਤ)
2. ਪੱਤਰ-ਰਚਨਾ (ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਦਫ਼ਤਰੀ) 07
(ਦੋ ਪੱਤਰ ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ—ਨੁਕਤਿਆਂ ਸਹਿਤ)

III. ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ (Text Books)

17

1. ਅਤਿ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ)
ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ (ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵਾਲੇ) 1X5=5
2. ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕ ਵਾਲੇ (25 ਤੋਂ 30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) (2X2)=4
(ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ)
3. ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (50 ਤੋਂ 60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) (4X1)=4
ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚੋਂ (ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ)
4. ਇਕਾਂਗੀ 'ਚੋਂ ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (50 ਤੋਂ 60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) (4X1)=4
(ਚੋਣ ਆਧਾਰਿਤ)

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਸਾਹਿਤ-ਮਾਲਾ : 9 (ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ)

(ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ - ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ)

- ਕਾਵਿ-ਰਚਨਾਵਾਂ—
1. ਨਵੀਂ ਪੁਰਾਣੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ (ਵਿਧਾਤਾ ਸਿੰਘ ਤੀਰ)
 2. ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ (ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ)

ਵਾਰਤਕ — ਬੇਬੇ ਜੀ (ਡਾ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ)

2. ਵੰਨਗੀ 9 (ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ)

(ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ - ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ)

ਕਹਾਣੀਆਂ — 1. ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ (ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ)
2. ਬੱਸ-ਕੰਡਕਟਰ (ਡਾ. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ)

ਇਕਾਂਗੀ — ਸਿਰਜਣਾ (ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ)

ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ : 1. ਸਾਹਿਤ ਮਾਲਾ 9 (ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ)
2. ਵੰਨਗੀ 9 (ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ)

ਨੋਟ - 1. ਸਾਹਿਤ ਮਾਲਾ 9, 2. ਵੰਨਗੀ 9 ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ (ਮੋਹਾਲੀ) ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਬੋਰਡ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ : www.pseb.ac.in 'ਤੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਥਨ - ਸੈਸ਼ਨ 2021-22 ਲਈ ਜਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਸ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਟਰਮ I ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ 40 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ 10 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਟਰਮ II ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਰਨਾਤਮਿਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ 40 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ 10 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ II (ਕੁੱਲ ਅੰਕ 40)
(ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 2022)

ਕ੍ਰਮ ਨੰ.	ਸਿੱਖਣ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਧੀ/ਕੌਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ	ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ	ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਅੰਕ	ਲੰਮੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4,7 ਅਤੇ 8 ਅੰਕ	ਅੰਕ	%
1.	ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ (ਸ਼ੁੱਧ ਲੇਖਣੀ, ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ, ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ, ਰਚਨਾਤਮਿਕਤਾ)	ਅਤਿ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1x5(5) (VSQ)	2x2(4) (SQ)	4x1(4) 4x1(4) (LQ)	17	42.5%
2.	ਵਿਹਾਰਕ (ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਿਧਾਂਤ) ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕਿਸਮਾਂ	1x8(8) ਅਤਿ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੋਣ ਅਧਾਰਿਤ (VSQ)	—	—	8	20.00%
3.	ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕ (ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪਰਖ ਲਈ ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ)	—	—	7x1(7) 8x1(8) (LQ)	15	37.5%
	ਕੁਲ ਅੰਕ	13	4	23	40	100%

ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਲਈ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਢੰਗ

Internal Evaluation Method for Class IX

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਛਿਪੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ **ਟਰਮ I ਅਤੇ ਟਰਮ II ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ** $40+40=80$ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ **ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ** ਲਈ $10+10=20$ ਅੰਕ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ—

ਟਰਮ I (10 ਅੰਕ)

- * ਨਿਯਤਕਾਲੀ/ਮਿਆਦੀ ਟੈਸਟ (3 ਅੰਕ) - ਸੁਖਾਵੀਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 3 ਨਿਯਤਕਾਲੀ/ਮਿਆਦੀ ਟੈਸਟ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਕੂਲ **ਟਰਮ I** ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਯਤਕਾਲੀ/ਮਿਆਦੀ ਟੈਸਟ ਅਤੇ **ਟਰਮ II** ਵਿੱਚ ਦੋ ਨਿਯਤਕਾਲੀ/ਮਿਆਦੀ ਟੈਸਟ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- * ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ (2 ਅੰਕ)
- * ਲਿਖਤੀ ਕਾਰਜ/ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ (2 ਅੰਕ)
- * ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੂਹੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ — ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਕਾਰਜ/ਬੋਲਣ-ਸੁਣਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (3 ਅੰਕ)

ਟਰਮ II (10 ਅੰਕ)

- * ਨਿਯਤਕਾਲੀ/ਮਿਆਦੀ ਟੈਸਟ (3 ਅੰਕ) - ਸੁਖਾਵੀਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 3 ਨਿਯਤਕਾਲੀ/ਮਿਆਦੀ ਟੈਸਟ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਕੂਲ **ਟਰਮ I** ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਯਤਕਾਲੀ/ਮਿਆਦੀ ਟੈਸਟ ਅਤੇ **ਟਰਮ II** ਵਿੱਚ ਦੋ ਨਿਯਤਕਾਲੀ/ਮਿਆਦੀ ਟੈਸਟ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- * ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਮੁਲਾਂਕਣ (2 ਅੰਕ)
- * ਲਿਖਤੀ ਕਾਰਜ/ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ (2 ਅੰਕ)
- * ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੂਹੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ — ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਕਾਰਜ/ਬੋਲਣ-ਸੁਣਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (3 ਅੰਕ)
ਇਹਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਆਪਕ ਤੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ-ਸੰਬੰਧੀ (Comprehension), ਲਿਖਣ ਕੌਸ਼ਲ (Writing Skill), ਬੋਲਣ ਕੌਸ਼ਲ (Speaking Skill) ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦਿਵਯਾਂਗ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ	
ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੇ ਸੁਣਨ ਕੌਸ਼ਲ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕ ਤੇ ਕਲਪਨਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਜਾਂ	ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ
ਕੇਵਲ ਸੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ	ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਲਈ 150-200 ਸ਼ਬਦ
ਜਾਂ	ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਲਈ 250-300 ਸ਼ਬਦ
ਕੇਵਲ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ	